

Vizuální studia

IM015 (JS 2010)

Mgr. František Kůst

Teorie interaktivních médií

Ústav hudební vědy Filozofické fakulty MU Brno

Z minulé hodiny

- Přístup VS ke studiu obrazů:
  - Zvyky a hodnoty v dané kultuře -) spojeny se správnou interpretací obrazů a teoreticky s dějinami umění nebo obecně dějinami kultury
  - Určitý způsob – schopnost „dívání se“ -) historická a kulturní specifičnost
  - Způsob, jakým jsou použity technologie/média k dalšímu šíření obrazů/vizuálna
  - Jazyk, kterým je obraz konstruován, resp. jaký systém znaků obrazy používají, co nám umožní nebo naopak zkomplikuje jej číst, dekodovat -) dát smysl.

Názorové tradice VS

- V mezinárodním měřítku jsou stále dominantnější angloamerická vizuální studia, avšak důležité je vzít do úvahy i ostatní vznikající názorové tradice.
  - **Angloamerická VS**
    - Problematizace interpretace vizuální děl, divácký pohled
  - **Německá VS: Bildwissenschaft**
    - tíhnou k obecným teoretickým a filozofickým otázkám spojeným s obrazovým znázorněním a významem.
  - **Francouzská VS: théorie de l'image**
    - Společnost spektaklu - masivního nahromadění obrazů ; obraz = nástroj pro vyjádření národní identity.

Komunikační modely

- Komunikační poskytla několik hlavních konceptů, které jsou přijímány/kritizovány v současné mediální a komunikační teorii.
  - **Komunikační modely způsobů přenosu významů v rámci komunikace poskytují platformu pro uvažování o vizuální komunikaci jako o jazyku uskutečňující se v rámci komunikačních médií.**
- Přenosové modely:
  - Shannon&Weaver model
  - Lasswellův model
  - Jakobsonův model
  - Model Gatekeeper
  - Interaktivní model pro elektronická média
  - Ekologická model
- Zvážíme-li jejich hlavní teze, otázkou pak je, co v těchto modelech bylo vynecháno – co v nich pro současný popis stavu chybí.
  - Například přenos v čase, limity lineární – jednocestných modelů, otázky týkající se produkčního a příjemcova kontextu, které jsou více sítěmi než spojením bod – bod.

Komunikační modely a VS

□ Pohled na komunikaci jako na kulturní proces

■ Přenosový model

- Myšlenkou je komunikace jako přenos signálů nebo zpráv na nějakou vzdálenost a to z důvodu kontroly

■ Rituální pohled

- cílem komunikace není šíření zpráv, ale k prezentace sdílených představ

= Komunikace jako symbolická kultura

Zprávy – vizuální obrazy tak můžeme interpretovat z obou pohledů, např. nové zprávy mohou být přijímány nikoliv jako informace ale jako „drama“ z rituálního pohledu. Není tak popisován svět a kontext, ale je pouze vykreslena aréna dramatu a akce, která existuje osamoceně v rámci vlastního času.

Komunikační modely a VS

- Interpretace Vizuálních médií s komunikačními modely – otázky k diskuzi:
  - Co je použitelné a co bylo vynecháno v lineárních, přenosových modelech a komunikačních efektech pro vizuální komunikaci?
  - Jak uvedené modely ovlivňuje fenomén cross-mediace, kdy konzumujeme obsahy napříč všemi médii a mediálními technologiemi ?
  - iPhone: médium nebo platforma? Nebo semiotický branding?

Literatura

- James Carey, "Communication and Culture" [pdf]
- Přehled komunikačně-přenosových modelů (David Foulger, Brooklyn College/CUNY)
<http://davis.foulger.info/research/unifiedModelOfCommunication.htm>

□ Doporučená:

- McLuhan and Technological Determinism: The Technology is not the Cultural Form?: Raymond Williams's Sociological Critique of Marshall McLuhan
<http://www.cjc-online.ca/index.php/journal/article/view/1058/964>
- Harold Innis - the "Bias of Communication," Empire and Communications.
- Marshall McLuhan, "The Medium is the Message," (Understanding Media, The Extensions of Man, 1964).